

Prasideda 11-osios Lietuvių kalbos dienos. Šių metų sostinės – Rokiškis ir Osioiras

Vasario pradžioje Lietuvoje ir pasaulio lietuvių bendruomenėse prasideda 11-osios Lietuvių kalbos dienos, truksiančios ilgiau kaip du mėnesius. Šiuo laiku šalies kultūros, švietimo ir mokslo įstaigose, visuomeninėse organizacijose vyks beveik pusketvirto tūkstančio renginių, skatinančių domėjimąsi lietuvių kalba, stiprinančių kartų ryšį per kalbą. Į Lietuvių kalbos dienas entuziastingai įsitraukia ir užsienyje veikiančios lituanistinės mokyklos, lietuvių bendruomenės, Lietuvos ambasados. Dalyvių geografija plati – nuo Lenkijos, Airijos, Jungtinės Karalystės ar Ispanijos – iki Maroko, Čilės, Urugvajaus, Australijos, Naujosios Zelandijos. Lietuvių kalbos dienos rengiamos nuo 2016 m., remiantis LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nutarimu. Jas kasmet inicijuoja Valstybinė lietuvių kalbos komisija (VLKK).

Kaip primena Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkė Jurgita Šukevičienė, šių dienų tikslas – didinti lietuvių kalbos prestižą, stiprinti mokymosi motyvą, prisidėti prie lietuvių kalbos sklaidos pasaulyje, telkti bendruomenes Lietuvoje ir užsienyje. „Džiugu matyti, kad ši iniciatyva jau tapo tvirta tradicija, o lietuvių kalbos dvasia šiemet sklinda beveik 30-ųjų užsienio valstybių. Pradėdami jau antrąją šios gražios iniciatyvos dešimtmetį, siekiame, kad ryšys su lietuvių kalba būtų perduodamas iš kartos į kartą, taip užtikrinant mūsų tautinio identiteto tęstinumą“, – teigia J. Šukevičienė.

Šiemet Lietuvių kalbos dienų sostinė – Rokiškis. Rokiškio r. savivaldybė ir Juozo Keliuočio viešoji biblioteka, parengusi VLKK konkursą laimėjusią plačią ir bendruomenišką programą „Anys kalbes žodžiais“, kvies kalbą ne tik saugoti, bet ir ja kurti, improvizuoti, sieks įtraukti jaunąją kartą. Iki kovo pabaigos Rokiškio mieste ir rajone bus gausu renginių, rokiškėnų programoje – teminės dienos, skirtos tarmėms, kūrybai, bendrystei, diskusijoms ir poezijai. „Rokiškis yra labai gražus šiaurės Lietuvos kraštas, kuriame telpa keturios Lietuvos: mūsų rajono, salos viename ežere ir aikštės formos atkartoja Lietuvos kontūrą“, – kviesdama atvykti į savo kraštą sako Rokiškio r. savivaldybės administracijos atstovė Aušra Linkevičienė ir tikina, kad Rokiškyje kiekvienas atvykęs ras ką pamatyti, išgirsti, o galbūt kuo ir nustebti. Be tradicinių sumanymų, čia suplanuota ir inovatyvių dalykų. Štai bibliotekos kieme iškilis lietuviškiems žodžiams įprasminėti skirta instaliacija „Liežuvautojai“, sostinės atidarymo renginyje vasario 6 d. instaliaciją pristatys kūrybinė komanda – iš šio krašto kilęs skulptorius Rimvydas Pupelis ir Rokiškio mašinų gamyklos atstovai. Prieš tai Rokiškio r. savivaldybės meras Ramūnas Godeliauskas ir VLKK pirmininkė dr. Violeta Meiliūnaitė bibliotekoje iškilmingai pasirašys sostinės projekto įgyvendinimo susitarimą. Vėliau bus atidarytos senųjų lietuviškų kalendorių bei istorinių vadovėlių (iš prof. Liberto Klimkos privačios kolekcijos) ir ilgiausio kaligrafinio rankraščio lietuvių kalba (autorius Jokūbas Zovė) ekspozicijos. Juozo Keliuočio bibliotekos direktorė Daiva Vilckienė teigia, kad ir pasibaigus sostinės renginiams „lietuvių kalbos įsiūbuotos bangos dar sukuriuos iki metų pabaigos“, nes mieste bus daug literatūrinės gyvybės: vyks kūrybiniai konkursai, viešose vietose atsiras aukštaitiški posakiai, į bibliotekos kiemą vilios minėta instaliacija.

Lituanistinių mokyklų asociacija diasporai telkti jau ketvirtus metus išsirenka Mažąją lietuvių kalbos dienų sostinę. Šiemet ja skelbiamas Norvegijos vakaruose, netoli Bergeno esantis Osioiro (Osøyro) miestelis ir ten gyvuojanti lituanistinė mokykla „Rytmetys“. Tęsdama kelerių metų akciją „Lietuvių kalbos naktys“, kurios šūkis „Lietuvių kalba nemiega niekada!“, asociacija

kartu su JAV lietuvių bendruomenės Švietimo taryba pakvietė skirtingose laiko juostose įsikūrusias mokyklas dalyvauti visą parą truksiančioje lietuvių kalbos pamokoje. Pamoka prasidės vasario 21 d. 12 val. (Lietuvos laiku) ir baigsis vasario 22 d. vidudienį. „Šią pamoką ves mokytojai iš viso pasaulio – nuo Graikijos, Čilės, Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos – įvairiausiomis temomis: sužinosime ir apie studentų draugijas, ir dainuosime daineles mažiesiems, su Graikijos kūrybine mokykla darysime eksperimentus, su Prancūzijos mokykla sužinosime, kodėl žmogus žagsi, su Lietuvos šauliais kalbėsime apie pilietiškumą, o su Vilniaus lietuvių namais – apie Čiurlionį“, – idėją pristato Lituanistinių mokyklų asociacijos vadovė Donata Simonaitienė. Organizatoriai netrukus skelbs tvarkaraštį ir kvies norinčiuosius prisijungti, nes pamoka bus atvira visiems. Kaip pasakoja Mažąja sostine išrinktos „Rytmečio“ mokyklos įkūrėja ir vadovė Nerija Cymermonienė, jų bendruomenė šiuos metus paskelbė knygų skaitymo metais. „Mums labai svarbu, kad vaikai ne tik kalbėtų, bet ir skaitytų lietuviškai, todėl labai svarbu išugdyti skaitymo įprotį“, – aiškino, kaip gimė idėja pakviesti viso pasaulio lituanistines mokyklas priimti skaitymo iššūkį. Anot jos, svarbu, kad vaikai skaitymo džiaugsmu dalytųsi tarpusavyje. „Tam reikia pasiimti mėgstamą knygą, nufilmuoti trumpą vaizdo įrašą, kuriame papasakotum, ką skaitai tu, tuomet pasidalyti tuo įrašu mokyklos „Facebook“ paskyroje ir perduoti iššūkį kitam“, – pasakoja šios idėjos sumanytoja N. Cymermonienė.

Sveikindama 11-ųjų lietuvių kalbos dienų dalyvius, Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkė J. Šukevičienė akcentuoja, kad lietuvių kalba yra galinga jėga, visų tautiečių širdis jungiantis elementas. „Lietuvių kalba mums yra pati gražiausia, bet ji pilna paslapčių, todėl turime nenustoti į jas gilintis, palaikyti vieni kitus, padrąsinti, įkvėpti ir čia, Lietuvoje, ir ypač diasporą užsienio šalyse mokytis lietuvių kalbos, kad ji gyvuotų ir stiprėtų“, – teigia Komiteto pirmininkė.

VLKK pirmininkę dr. Violetą Meiliūnaitę džiugina jau septintus metus Kalbos komisijos organizuojama lietuvių kalbos dienų viktorina, kurioje dalyvaus per 120 tautiečių bendruomenių iš beveik trisdešimties užsienio valstybių, net iš Naujosios Zelandijos, Čilės, Urugvajaus. „Viktorinos tikslas – nebūtinai atsakyti į visus klausimus, bet susidomėti, pasižiūrėti, ko aš galbūt dar nežinau ar jau spėjau pamiršti, prisiminti ir užmegzti stipresnį ryšį su savo šaknimis, tokį stiprų, kad mes būtume Lietuva ne tik čia, įrėminti valstybės sienų, bet kad Lietuva iš tikrųjų būtų Pasaulio Lietuva“, – sako Kalbos komisijos vadovė.

Lietuvių kalbos dienų dalyvių renginių planus rasite VLKK svetainėje, žr. [čia](#). Naujienas kviečiame sekti „Facebook“ paskyroje „[Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešojoji biblioteka](#)“ ir „[VLKK. Lietuvių kalbos dienos](#)“.

Daugiau informacijos:

Aurelija Baniulaitienė

VLKK ryšių su visuomene vyr. specialistė

Mob. +370 695 48899

Audronė Vainauskaitė

Rokiškio r. savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos

kultūrinės ir projektinės veiklos organizatorė

Tel. 0 627 32 561